

BRONWATER

VIERDE ZONDAG VAN ADVENT

18 december 2011

Lucas 2:1-20

GEEN PLAATS VOOR JOU (Gods vreemdelingenbeleid 4)

Heb je dat wel eens te horen gekregen: 'we hebben geen plaats voor jou'? Dat voelt als een afwijzing, niet welkom zijn. Het motief van 'geen plaats' speelt een grote rol in het levensverhaal van Jezus.

Geen plaats in de herberg

De beeldvorming rond de geboorte van Jezus is ongeveer zo: Maria zit hoogzwanger op een ezeltje, op weg naar Bethlehem; de eerste weeën dienen zich al aan als ze aankomen; maar in de herberg van Bethlehem is geen plaats voor haar; uiteindelijk vindt de bevalling in een stal plaats. Klopt dat beeld? Lucas is in zijn verslag heel beknopt, haast cryptisch. Waarschijnlijk waren Jozef en Maria al een tijdje in Bethlehem (er staat niet 'terwijl ze aankwamen' maar 'terwijl ze daar waren'). En wellicht was het 'nachtverblijf' een gastenkamer in het woonhuis van familie, maar was die overvol en was er dus geen plaats voor een bevalling (vgl. ook: het 'gastenvertrek' in Lucas 22:11-12). Wat wel duidelijk is: in een stal (in

een grot, spelonk?) is in een voerbak voor de schapen een plekje voor het pasgeboren kind (die zich later goede herder zal noemen). De omstandigheden zijn dus echt armzalig. Maar juist dit is het teken dat de herders te horen krijgen (2:12). En juist in dit teken komt Jezus vanaf het allereerst begin van zijn leven op aarde dichtbij de allerarmsten en de gemarginaliseerden in onze samenleving. Maar een stinkende stal is voor alle mensen een weinig vleidend beeld van hun eigen situatie: 'U scheen in mijn duisternis, legde uw heerlijkheid af' (Opwekking 595). Zie ook: Jesaja 53:2-3.

Geen plaats

Het 'geen plaats' echoot na in het evangelie van Lucas. Het is een rode draad in Jezus' bestaan op aarde:

- **Lucas 4:14-30** Er is voor Jezus geen plaats in zijn geboortestad: 'ze dreven hem de stad uit, naar de rand van de berg waarop hun stad gebouwd was, om hem in de afgrond te storten.'
- **Lucas 9:58** Jezus is niet uit op een vaste plek op aarde; zijn doel is de heerlijkheid. 'De vossen hebben holen en de vogels hebben nesten, maar de Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen.'
- **Lucas 20:9-19** In de gelijkenis over de eigenaar van de wijngaard laat

Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad.

Lucas 2:7

Jezus zien dat er voor de geliefde zoon van de eigenaar geen plaats is: 'Dat is de erfgenaam! Laten we hem doden, dan is de erfenis voor ons.' Dat heeft ook ernstige gevolgen: 'Iedereen die over die steen struikelt zal gebroken worden, en iedereen op wie die steen valt zal worden verpletterd.'

- **Lucas 23:33** Er is toch plaats: 'Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd hij gekruisigd, samen met de twee misdadigers.' Kribbe en kruis zijn uit hetzelfde hout gesneden.

Plaats maken

In de kribbe voor de schapen ligt dus de goede herder. Aan het kruis op Golgotha hangt dus de verstoten vreemdeling. Jezus was als vreemdeling op aarde. Maar dat deed hij juist om plaats voor ons te maken. In Johannes 14:2-3 horen we hem zeggen: 'In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? Wanneer ik een plaats voor jullie gereedgemaakt heb, kom ik terug. Dan zal ik jullie met me meenemen, en dan zullen jullie zijn waar ik ben.' Het geboorteverhaal van Jezus en zijn verdere levensweg zijn voor christenen zeker ook een uitnodiging om plaats te

maken voor armen, vreemdelingen, asielzoekers, mensen die met de nek worden aangekeken, mensen die vaak te horen krijgen: 'we hebben geen plaats voor jou'.

Plaats voor Jezus

Kerst vieren betekent ook je afvragen of er in jouw hart en jouw leven plaats is voor Jezus. Hoeveel ruimte mag hij innemen? Verlang je naar wat Paulus zo onder woorden brengt (Galaten 1:15-16): 'Maar toen besloot God zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik hem aan de heidenen zou verkondigen?' Is dit ook een refrein dat jij graag zingt (Opwekking 595): 'Voor U wil ik mij buigen, U wil ik aanbidden, U wil ik erkennen als mijn Heer?' Kerst is ook: 'Ik sta voor de deur en klop aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal ik binnenkomen, en we zullen samen eten, ik met hem en hij met mij' (Openbaring 3:20).

Jos Douma
www.josdouma.nl